

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

Gemeente Hattem
J. van der Heeden
Postbus 93
8050 AB HATTEM

GEMEENTE HATTEM-Document IN	
Reg. nr.	Centraal/Decentr. ja/nee
Kopie: voor behandeling	
Kopie: overige PDF: <i>Handen</i>	
Ingek. 29 NOV. 2016	
Org. Code <i>RenB</i>	Raad ja/nee
B-nr.: 0700	
Numeriek	IN nummer: 1339
nee	Deelsienr.:

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
ffwet@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190017583519

Kenmerk
FF/75C/2016/0249.toek.wh

Bijlagen
5

Datum 28 november 2016
Betreft Toekenning ontheffing
Ruimtelijke ingrepen

mael zijn OZA

Geachte heer Van der Heeden,

Naar aanleiding van uw verzoek van 20 mei 2016 en de aanvullingen hierop van 18 juni 2016, 25 juni 2016, 25 oktober 2016 en 4 november 2016, geregistreerd onder aanvraagnummer 5190017583519, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Ik verleen u ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van nesten of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de huismus.

De Wet natuurbescherming

Dit besluit is genomen in het kader van de Flora- en faunawet. Op 1 januari 2017 zal de Wet natuurbescherming van kracht worden; dit kan mogelijk gevolgen hebben voor uw project. Vanaf 1 januari 2017 zullen een aantal soorten niet meer bij wet beschermd zijn, een aantal soorten die nu niet beschermd zijn zullen dat juist wel worden. Het kan dan ook zo zijn dat u nu een ontheffing krijgt voor soorten die straks niet meer beschermd zijn. In dat geval hoeft u niets te doen. Het kan ook zo zijn dat in uw projectgebied soorten voorkomen die straks beschermd zijn, maar waar u nog geen ontheffing voor heeft. In dat geval dient u mogelijk een aanvullende ontheffing aan te vragen bij het bevoegde gezag.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Bedrijventerrein H2o te Hattem', gelegen in de gemeente Hattem. Het project betreft de herinrichting van het plangebied. De werkzaamheden bestaan uit het slopen van bebouwing, het bouwrijp maken van het terrein en de realisatie van watergangen en infrastructuur. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de huismus (*Passer domesticus*).

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De gewone dwergvleermuis is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet en is tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. De huismus is een beschermde inheemse diersoort als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet. Voor vogels is alleen ontheffing nodig indien het nest valt onder de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 11 van de Flora- en faunawet is het verboden om nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen

Tot voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen als bedoeld in artikel 11 van de Flora- en faunawet worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau of per exemplaar hieronder.

Ontheffing

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort. Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, wordt voor soorten genoemd op bijlage IV van de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. De belangen waarnaar verwezen wordt, zijn genoemd in artikel 2, lid 3 van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten.

Instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de huismus

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Er zijn één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis in de te slopen gebouwen vastgesteld. Door de werkzaamheden kunnen voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden beschadigd, vernield en verstoord.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

28 november 2016

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190017583519

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan ten behoeve van ontheffing Flora- en faunawet voor Hattems deel van bedrijventerrein H2o' van april 2016, zoals beschreven in de aanvulling op de aanvraag van 25 juni 2016 en zoals beschreven in de aanvulling op de aanvraag van 25 oktober 2016. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Aanvullend dient u tijdig de landschapselementen te realiseren. U dient ook de mitigerende maatregelen binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen van de soort te treffen. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing aanvullende voorschriften opgenomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
28 november 2016

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190017583519

Door de werkzaamheden gaan één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. U bent voornemens om tijdig alternatieve voorzieningen in de vorm van een natuurhotel voor de soort te realiseren. Het natuurhotel kan fungeren als zomer- en paarverblijfplaats aangezien het dubbelwandig is. Hiermee worden zestien verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis gerealiseerd. Door tijdig landschapselementen van minimaal drie meter hoog aan te brengen en het natuurhotel binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen te realiseren, wordt het voldoende aannemelijk gemaakt dat de alternatieve voorzieningen ontdekt zullen worden en in gebruik genomen worden door de exemplaren van de gewone dwergvleermuis. Met inachtneming van alle bovengenoemde maatregelen zorgt u vooraf voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de aanwezige populatie van de gewone dwergvleermuis. De functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis blijft hierdoor behouden.

Echter, ondanks deze maatregelen worden door het realiseren van de werkzaamheden voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verstoord. Immers, de gewone dwergvleermuis wordt gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Door de werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- of verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis derhalve overtreden, zodat voor die werkzaamheden een ontheffing is vereist. Daar de gewone dwergvleermuis wel in de omgeving aanwezig blijft komt de gunstige staat van instandhouding niet in het geding.

Doordat het totale aanbod aan verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis vergroot wordt, is het aannemelijk dat de soort in de omgeving van het plangebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Huismus

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en, voor zover het geen nestvlieders betreft, het grootbrengen van de jongen. In de context van artikel 11 van de Flora- en faunawet moet onder nest ook de inhoud en de functionele omgeving daarvan, voor zover het broedsucces van vogels daarvan afhankelijk is, worden begrepen. Daartoe zijn alle activiteiten begrepen die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Artikel 11 van de Flora- en faunawet is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken en gebruiken hun nest niet als vaste rust- of verblijfplaats. Dergelijke nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet.

Nesten van de huismus vallen ook buiten het broedseizoen onder de definitie van 'vaste rust- of verblijfplaatsen' in artikel 11 van de Flora- en faunawet. Deze nesten zijn daarom, voor zover ze niet permanent verlaten zijn, jaarrond beschermd. Derhalve is, bij overtreding van de verbodsbepalingen, ontheffing nodig van artikel 11 van de Flora- en faunawet met betrekking tot de vaste rust- of verblijfplaatsen van de soort.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Er zijn acht nestplaatsen van de soort aangetroffen in de te slopen bebouwing. De tuinen en het groen rondom de bebouwing fungeren als foerageergebied voor de huismus. Aantasting van foerageergebieden is enkel ontheffingsplichtig indien deze van groot belang zijn voor de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaatsen van de betreffende soort, doordat er onvoldoende alternatieven voorhanden zijn. Door de werkzaamheden kunnen voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de huismus worden beschadigd, vernield en verstoord.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan ten behoeve van ontheffing Flora- en faunawet voor Hattems deel van bedrijventerrein H2o' van april 2016, zoals beschreven in de aanvulling op de aanvraag van 25 juni 2016 en zoals beschreven in de aanvulling op de aanvraag van 4 november 2016. De door u voorgestelde maatregelen zijn in grote lijnen voldoende. Aanvullend dient u tijdig het foerageergebied te realiseren. U dient ook de mitigerende maatregelen binnen 200 meter van de huidige verblijfplaatsen van de soort te treffen. Ter aanscherping heb ik hiervoor in de ontheffing aanvullende voorschriften opgenomen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
28 november 2016

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190017583519

Door de werkzaamheden gaan acht nestplaatsen van de huismus verloren. De nestplaatsen worden na het broedseizoen en voor de koude periode ongeschikt gemaakt. U bent voornemens om de alternatieve voorzieningen, in de vorm van een natuurhotel, zes maanden voorafgaand aan de werkzaamheden te realiseren.

Het natuurhotel is voorzien van minimaal vier meter dakgoot, waaronder de exemplaren van de huismus voldoende nestgelegenheid kunnen vinden. In de directe omgeving van het plangebied wordt 16 vierkante meter foerageergebied voor de soort gerealiseerd. Door het alternatief foerageergebied tijdig aan te leggen, zal er te allen tijde voldoende foeragemogelijkheden voor de huismus aanwezig zijn. Door tevens het natuurhotel binnen 200 meter van de huidige nestplaatsen te realiseren, wordt het voldoende aannemelijk gemaakt dat de alternatieve voorzieningen ontdekt zullen worden en in gebruik genomen worden door de exemplaren van de soort. Bij de inrichting van het plangebied wordt 1,8 hectare grond ingericht als kruidenrijk grasland met bomen. Met inachtneming van de door u voorgestelde maatregelen zorgt u vooraf voor voldoende alternatief dat in kwantiteit en kwaliteit overeenkomt met de huidige functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor de aanwezige populatie van de huismus. De functionaliteit van de voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de huismus blijft hierdoor behouden.

Het totale aanbod aan nestplaatsen voor de huismus blijft behouden en er wordt meer dan voldoende alternatief foerageergebied voor de soort gerealiseerd, waardoor het aannemelijk is dat de soort in de omgeving van het plangebied aanwezig blijft. De gunstige staat van instandhouding van de huismus komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang: 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'.

Voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Habitatrichtlijn. Het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder j, van het Vrijstellingsbesluit kan in dit geval echter wel aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring met die afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding.

Voor vogels kan alleen ontheffing verleend worden ten behoeve van belangen genoemd in de Vogelrichtlijn. Het door u aangevraagde belang 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' is niet genoemd in de Vogelrichtlijn. Het belang genoemd in artikel 2, derde lid, aanhef en onder j, van het Vrijstellingsbesluit kan in dit geval echter wel aan de ontheffingverlening ten grondslag liggen, er is immers geen sprake van verstoring met wezenlijke invloed.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
28 november 2016

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190017583519

De werkzaamheden die nodig zijn voor de realisatie van het project worden uitgevoerd in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Ten behoeve van dit belang kan ontheffing worden verleend, mits geen benutting of economisch gewin plaatsvindt en zorgvuldig wordt gehandeld. Van benutting of economisch gewin van de gewone dwergvleermuis en de huismus is geen sprake. Ik verwacht dat er door het realiseren van het project geen permanent negatieve effecten optreden ten aanzien van de aanwezige populaties van de gewone dwergvleermuis en de huismus.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
28 november 2016

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190017583519

Andere bevredigende oplossing

Het project is locatiegebonden vanwege de sloop van bestaande bebouwing. De locatie beschikt over goede aan- en afvoerwegen welke het optimaal functioneren van het bedrijventerrein bevordert. Renovatie van de bebouwing is geen duurzame oplossing vanwege de verouderde staat hiervan. Bij renovatiewerkzaamheden zullen de huidige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de huismus ook verloren gaan. Er is gekozen voor een natuurhotel, omdat het onbekend is welke functie de te realiseren gebouwen gaan vervullen. De nieuwbouw kan hierdoor mogelijk niet geschikt zijn om permanente voorzieningen voor de soorten in aan te brengen. Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de gewone dwergvleermuis en de huismus zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is het voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Zorgplicht

Voor de soorten waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden.

De ontheffing en de voorschriften treft u hierbij aan.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
28 november 2016

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190017583519

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

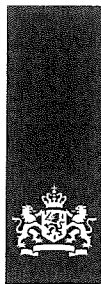
Met vriendelijke groet,

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen

De teammanager Vergunningen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van de heer J. van der Heeden op 20 mei 2016, namens de Gemeente Hattem en de aanvullingen hierop van 18 juni 2016, 25 juni 2016, 25 oktober 2016 en 4 november 2016

gelet op artikel 75, lid 3, van de Flora- en faunawet

Verleent de Staatssecretaris¹ van Economische Zaken hierbij aan:
Naam: Gemeente Hattem (hierna: ontheffinghouder)
Adres: Markt 1
Postcode en woonplaats: 8051 EZ HATTEM

Ontheffing **5190017583519** voor het tijdvak van: 28 november 2016 tot en met 30 juni 2021

Van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het verstoren van nesten of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de huismus (*Passer domesticus*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'Bedrijventerrein H2o te Hattem', gelegen in de oostelijke en zuidelijke oksel van het verkeersknooppunt Hattemerbroek in de gemeente Hattem, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan ten behoeve van ontheffing Flora-en faunawet voor Hattems deel van bedrijventerrein H2o' van april 2016.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Rijksdienst voor Ondernemend Nederland indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

¹ Krachtens de wettekst is de Minister bevoegd tot het afgeven van een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Op basis van de portefeuillevverdeling tussen de Minister van EZ en de Staatssecretaris van EZ is deze bevoegdheid belegd bij de Staatssecretaris.

6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te zenden.

Specifieke voorschriften

7. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 4 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan ten behoeve van ontheffing Flora-en faunawet voor Hattems deel van bedrijventerrein H2o' van april 2016 (bijlage 2 bij dit besluit), zoals beschreven in de aanvulling op de aanvraag van 25 juni 2016 (bijlage 3 bij dit besluit), zoals beschreven in de aanvulling op de aanvraag van 25 oktober 2016 (bijlage 4 bij dit besluit) en zoals beschreven in de aanvulling op de aanvraag van 4 november 2016 (bijlage 5 bij dit besluit).

Gewone dwergvleermuis

8. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de paarperiode van de gewone dwergvleermuis. Deze loopt globaal van half augustus tot en met half oktober. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige² op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
9. U dient de landschapselementen voor de gewone dwergvleermuis tegelijkertijd met de realisatie van de permanente voorzieningen voor de soort aan te brengen.
10. U dient de permanente voorzieningen binnen 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aan te brengen.

Huismus

11. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de broedperiode van de huismus. Deze loopt globaal van maart tot en met augustus. Voor de huismus geldt tevens dat er geen werkzaamheden mogen worden uitgevoerd tijdens vorstperiodes. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de huismus.
12. U dient het te realiseren foerageergebied van 16 vierkante meter tegelijkertijd met de realisatie van de permanente voorzieningen aan te brengen.
13. U dient de permanente voorzieningen voor de huismus binnen 200 meter van de oorspronkelijke nestplaatsen van de soort aan te brengen.

² Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

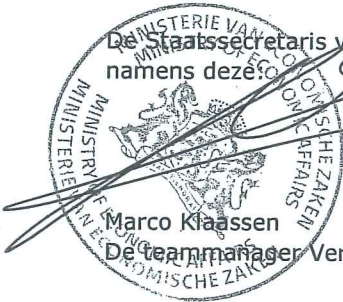
- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Overige voorschriften

14. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
15. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.
16. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
17. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
18. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 40225, 8004 DE Zwolle.

Den Haag, 28 november 2016

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
namens deze:

Marco Klaassen

De teammanager Vergunningen Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

